

Ilgaz Gümüştas

Zamansız Hamleler

Turnuva listesinde adını görüyorsun. İsminin yanında daha önce belki de hiç duymadığın bir isim. Gidip maç yapacağın masayı buluyorsun. Sandalyene oturuyorsun. O maça kadar bir sürü kombinezon çözdün, açılış çalıştın. Daha bilmediğin bir çok bilgi olduğunun farkındasın. Rakibinin ise senin bilmediğin satranç bilgilerini biliyor olmasından korkuyorsun. Notasyona turnuva bilgilerini yazarken aklından hangi açılış yapacağın geçiyor. Belki de bir gün önce sadece bu maça yapacağın açılış üzerine hazırlandın. Çeşitli devam yollarını gözden geçirdin. Kendini hazır hissedince çalışmanı bırakıp, turnuvaya geldin.

Herkes gibi sen de kazanmak istiyorsun. Bunun nasıl yapacağını düşünürken, diğer satranç bilgilerini unutursan her zaman kaybedeceksin. Nedir bu bilgiler?

- 1) Maç başlamadan önce rakibinin elini sık ve iyi olanın kazanması dilediğini söyle.
- 2) Rakibin senin düşmanın değil, satranç arkadaşındır.
- 3) Satranç sadece kazanma kaybetme oyunu değildir. Bir kültür işidir.
- 4) Maç bitince kazanmışsanda kaybetmişsende rakibini tebrik etmelisin.

Bir satranç kitabında açılış, oyunortası, oyunsonu bilgilerini, mat problemlerini, etüd sorularını rahatlıkla bulabilirsin; ama yukarda saydığımız bilgileri bulman çok zordur. Peki neden bu bilgileri öneriyoruz? Bu bilgiler neden bu kadar önemli? Neden satranç kitaplarında bu kuralları pek göremeyiz?

Cevap: Çünkü bu bilgiler herkesin farkına varamadığı ince detaylardır. O kadar önemlidirler ki eğer bunları unutursak mutlu olamayız. O zaman kazanmaktan başka birşeyi düşünmeyiz. Yenilince de hırslandığımız oranda üzülürüz. Hep birinci olmayı düşünürüz; ama sadece bir tane birinci olacaktır. Satrançta her zaman kazanamayız ama alçakgönüllü insanlar her zaman kazanır. Çünkü onlar hırsılara sahip değildirler. Her zaman mutlu olmayı başarırlar. Hatta yenildiği zaman bile rakibinin iyi oyunundan mutluluk duyarlar. . Hatalarından ders almak alçakgönüllü satranççının başlıca amacıdır. Yeni şeyler öğrenmek onu üzmez, sevindirir. O yüzden ilk amacımız bu oyunu en iyi şekilde oynamaya çalışmak olmalı, birinci olmak değil. Daha bir çok maç yapacağız, kazanacağız kaybedeceğiz hayatta.

Asil bir sporun oyuncuları da asil olmalı. Bu oyuna layık olmalı.

Bu kuralları unutmadığımız sürece maç başlamadan kazandık bile. . . .